

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ГОЯСИ ҲАЁТИЙ ВОҚЕЛИККА АЙЛАНМОҚДА

"Глобал аҳамиятга эга ташаббусларимиз жаҳон ҳамжамияти томонидан кўллаб-кувватланмоқда. Ҳалқаро майдонда Ўзбекистоннинг ракобатбардори мамлакат, ишончли ҳамкор сифатидаги обрў-эътибори юксалиб бормоқда. Ҳеч шубҳасиз, булалинг барчаси днёримиздаги барқарорлик, дўстлик ва ҳамжиҳатлик натижасидир".

Президентимиз Ўзбекистон ҳалқига Янги йил табригида 2024 йил якунларини шундай эътироф этди. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази директори, БМТнинг Инсон ҳуқуқлари кўмитаси аъзоси Акмал САЙДОВ билан ўтган йил сарҳисоби ҳақида сухбатлашдик.

— Ҳақиқатан, жаҳондаги мураккаб вазиятга қарамай, 2024 йил мамлакатимиз учун кутли ва баракали бўлди, — дейди А.Сайдов. — Шу маънода, ўтган йил ҳалқимизнинг фидокорона меҳнати, сиёсий-ижтимоий фаоллиги билан янги Ўзбекистон гоясини реал вожеликка аллантириш ва янги таҳтиради Конституциямизни ҳаётга татбик этишининг ҳал этувчи даври сифатида тарихга мухлланди.

Ўтган йилда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиши соҳасидаги миллий

Адолат ва қонун устувор

қонунчилик ва ҳуқуқий амалият тақомиллаштирилди. Жамиятда инсон ҳуқуқлари маданиятини қарор топтириш бўйича кент кўлмали ишлар бажарилди.

— "Ўзбекистон — 2030" стратегиясини "Ёшлар ва бизнесни кўллаб-куватлаш ийли" да амалга оширишга онд давлат дастури доирасида қандай ишлар бажарилди?

— Аввало, давлат дастурда ҳар бир инсонга ўз салоҳиятини рўбёға чикариш учун муносаб шаронт яратишга қартилган чора-тадбирлар белгиланди. Бу, ўз навбатида, мамлакатимизда ёшларга эътиборни тубдан кучайтириш ҳамда катта қисмини шиъоатли ёшлар ташкил этадиган тадбиркорлар тоғасини кўллаб-куватлаш бўйича ишлар кўлумини янада кенгайтириш имконини берди.

Шу билан бирга, "Ўзбекистон — 2030" стратегияси икроси инсон ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини таъминлашда катта аҳамият каёб этди. Стратегия тадбирлари БМТнинг 2030 йилгача Барқарор ривожланиши мақсадларининг "ҳеч кимни орта қолдирмаслик" тамойилига ҳамоҳанг амалга оширилди.

► Давоми 3-бетда

Ислоҳотлар самараси

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ – ИНСОНГА ЭЪТИБОРНИНГ ОЛИЙ НАМУНАСИ

Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, инсонга эътибор ва ғамхўрлик кўрсатиш мамлакатимиз тараққиёт стратегиясининг асосий йўналишига айлангани янги Ўзбекистонни инсонпарвар ва ижтимоий давлат сифатида дунёга олиб чиқди. Бу ижтимоий ҳимоя соҳасига мамлакат бюджетидан ажратиладиган маълаб миқдорини ошириш ва кўшимча ресурсларни жалб қилиш, ижтимоий ҳимоя дастурлари қамровини қенгайтириш ва оиласларни оғир ҳаётий ҳолатлардан олиб чиқишига қаратилган кўшимча механизmlарни жорий этиш йўналишидаги изчил

ислоҳотларнинг амалий натижасини яққол ифодалайди. "Ўзбекистон — 2030" стратегиясида белгиланган мақсадлар бугун ижтимоий ҳимоя соҳасига ҳар бир мухтоҳ инсон баҳраманд бўла оладиган ҳаётий пойдевор яратди. Аҳолининг ижтимоий ҳимоя олиш ҳуқуқларини таъминлаш, давлат ижтимоий ёрдами ва хизматларини кўрсатища самарали механизmlар ишга тушиди.

► Давоми 5-бетда

ХУДУДЛАРНИ ОБОД ҚИЛАЁТГАН ҲАРАКАТ

Бугун дунё экологик инқироз ёқасида турибди, десак муболага бўлмайди. Инсониятнинг она табиятга шафқатсизларча муносабати табиий тизимишнинг издан чиқишига замин яратди. Мамлакатлар ҳалқаро анжуманларда экологик инқирозларни бартараф этиш чорасини изламоқда. Шу боис, Ўзбекистон ҳам бугун иқлим ўзгариши оқибатларини юмшатиши жадал киришган.

"Яшил қалқон" лар кўпайсин

Аслида, бугун биз юзлашётган мумомлар салкам 130 йил аввал дунё олимлари томонидан башорат қилинган. Ҳар куни атмосферага кўтарилаётган

карбонат ангидрид концентрацияси кўлами ошиб бораётгани инсон омили билан бўғлиқ. Иссикохон газлари тарқалиши тұхтатилмаса, сайдерининг ўртаси ҳарорати кескин ошиши, бу эса куруқ-келишиб кўйиши мумкин. Келажакда мана шундай хатарларнинг олдини олиш

учун ҳам ҳозирданоқ жиддий сайд-харалат талаб этилади.

Мамлакатимизда экологик тоза ва сармали технологияларни жорий этиш, ресурсларни иқтисод қилиш, углерод эксплуатациясини камайтириш устувор вазифага айланган. 2025 йилга Атроф-муҳитни асрар ва "яшил" иқтисодиёт йили дея ном берилгани бу йўналишда қилинадиган ишлар салмоқли эканини кўрсатиб туриди.

► Давоми 4-бетда

Тараққиёт одимлари

ТАЪЛИМ ТИЗИМИДАГИ БУГУНГИ ИСЛОҲОТЛАР МАМЛАКАТ РАВНАҚИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Янги Ўзбекистонда маърифатли жамият барпо этиш асосий мақсад этиб белгиланган. Айнан шунинг учун ҳам давлатимиз раҳбари ўтган йил якунда таълим тизимида қилинган ишлар ва истиқболдаги вазифалар тақдимотига эътибор қаратди. Колаверса, Янги Тошкент худудидаги маърифат масканлари — Ўзбекистон Миллий кутубхонаси, Тошкент давлат педагогика университети ҳамда "Янги Ўзбекистон" университети учун бунёд этилаётган замонавий маъмалаларнинг дастлабки курилиш жараба билинди. Қисқаси, 2024 йил адоғи илм-маърифат гояларига уйғун холда янги йилга уланиб кетди.

Ўтган бир йилда юртимизда кўплаб соҳалар қатори таълим тизимида ҳам эътироға лойиқ, тарихий вожеа дейшига арзигулк ўзгаришлар, юксалишлар бўлди. Биргина мисол: Абдулла Авлоний номидаги салкам юз йиллик тарихга эга малака ошириш институтида замонавий бинолар қад ростлади ҳамда шартшароити бутунлай яхшиланди, муассаса педагогик маҳорат милий институти сифатида қайта ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбари ўқитувчи ва мураббийлар куни арафасида ушбу мавзифат масканлари соҳа фидоийлари билан учрашиб, байрам билан табриклиди. Самиимий мулокот қилиб, педагогларга давлат мукофотларини шахсан ўзи топшириди.

Ушбу тадбирда давлатимиз раҳбари таълим сифатида ошириш мақсадида ети ѹйналишида аниқ вазифаларни белгилаб берди. Бу вазифалар педагоглор

► Давоми 2-бетда

14 январь – Ватан ҳимоячилари куни

ЖАСОРАТ МАКТАБЛАРИ

Ҳар биримиз садоқатли бўлишишимиз,
ёшларни ҳам шу руҳда камол топтиришимиз зарур

Мамлакатимиз ёшларини ҳарбий-ватанпарварлик, юксак ахлоқий қадриятлар руҳидаги тарбиялаш, улар онгига тинчлиқдек олий неъматнинг қадрини сингдириши борасида тизимли ишлар амалга оширилмоқда. Албатта, юрг қелажаги билимли, шиъоатли, қатъий, мақсадни аниқ кўйиб, шу асосда ҳаракат қилаётган ёшлар кўлида. Шу маънода, қелажак эгаларининг баркамол бўлуб вояга этиши, илму фан, замонавий техника ва технологияларни пухта эгалиш, давлат талаблари асосида таълим ва тарбия олиши, жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланishi учун етарлича шароит мухайё этиляпти.

► Давоми 2-бетда

2025 йил – Атроф-муҳитни асраш ва “яшил” иқтисодиёт йили

ҲУДУДЛАРНИ ОБОД ҚИЛАЁТГАН ҲАРАКАТ

► Бошланиши 1-бетда

Ўзбекистон 2030 йилгача иссиқхона гази чиқарилишини 35 фози камайтишини, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиши, шунингдек, қайта тикланадиган энергия улушини камиди 25 фози етказиши режалаштирган. Давлатимиз глобал чўлланишга қарши тасирчан ислоҳотлар йўлидан бора экан, мавжуд муаммоларни боскимча-боскич ҳал этиши чораларини белгилаб кўйган. 2017 йилда Орол дентизининг куриган тубида ўрмон плантиацияси барпо этиши кампанияси бошланган бўлса, минглаб кўнгли юртошлиаримиз меҳнати туфакли 1,7 миллион гектардан ортиқ худудда “яшил қалқон” ҳосил қилинди. Бу сайдараларни ҳозир ҳам давом эттирилгат.

Ҳайрли ташаббуснинг “қўл-қанотлари”

Коровубозор — Бухоро вилоятининг олиси туманларидан. Саҳро бағрида жойлашган бу заминни ёши улуглар “чўлқуварлар тумани” дейди. Турили миллият вакиллари аҳл-инон умргузаронлик қилаётган туманда кўплаб саноаткорхоналари, жумладан, Бухоро нефтиң қайтиш ишлаш заводи фаолият юриттиб келмоқда.

Яшилика қўлай ошуфта тадбиркор Афзул Кўшаев шу билан кифояланни қўлган ўйк. У кум барханларига туташ бошқа жойда — Шофиркон туманинг “Навбахор” маҳалла фуқаролар йигини ҳудудида ҳам тажрибасини кўллади. Ўзи түгил ўғсан жойлар эмасми, бу еринг пасту баландни, иссиқ-сугонини яхши билади.

Манзаро өттийирик, яхши ния билан кетмон урилган ер эпакага келиб, обод масканга айланган. Бу ерда етиштирилаётган мевали ва манзарали ниҳоллар нафакат Бухорада, бирла бошқа вилоятларда ҳам харидоргир. Ҳар йили 50-60 минг тупгача

шиффобахш ўсмиллик ва гиёҳларни учратасиз. Аввалига тадбиркор топинамбур, розмарин, лаванд, наъматаки ҳам ўсимликларни шунчаки синов тарикасида эканнида улардан даромад олиш хаёлига ҳам келмаган эди. Кўкка бўй чўзган дарахтлар 1 миллион тупга етга, биро ҳудудини сайёхлик масканига айлантириши гояси пайдо бўлди. Ҳар йили “яшил макон” умуммий лойиҳаси учун шу ердан 500 минг тупдан ортиқ мевали ва манзарали дарахтниҳолини етиштириб беради.

Афзул Кўшаев шу билан кифояланни қўлган ўйк. У кум барханларига туташ бошқа жойда — Шофиркон туманинг “Навбахор” маҳалла фуқаролар йигини ҳудудида ҳам тажрибасини кўллади. Ўзи түгил ўғсан жойлар эмасми, бу еринг пасту баландни, иссиқ-сугонини яхши билади.

Манзаро өттийирик, яхши ния билан кетмон урилган ер эпакага келиб, обод масканга айланган. Бу ерда етиштирилаётган мевали ва манзарали ниҳоллар нафакат Бухорада, бирла бошқа вилоятларда ҳам харидоргир. Ҳар йили 50-60 минг тупгача

ниҳол сотилаётгани даромад салмоқли эканидан дарак. Ўтган йили декабрда бу ерда ривожланётган ниҳоллар 200 минг тупдан ортиқ ташкил этиди. Уларнинг парвариши билан йигримадан зинёд ишчи банди.

Ниҳоллар олингач, ўрнига мевали дарахтлардан дараги экиб чиқилипти ва униб ўшиши учун зарур чоралар кўрилияти. Ушбу ҳайрли ташаббус туманинг Мингчинор, Ҳўжа Ориф, Навбахор маҳаллаларида яшовчи аҳоли орасидаги кундан кун оммалашмоқда. Одамлар бу иши билан лойиҳага “қўл-қанот” бўлиш орқали яхшигина даромад топмоқда.

Фермер Ўткир Файзиев 2023 йилда 1 гектар майдонда тут ургидан кўчут етиштириши ўйлуга кўйган эди. Бир йил ўтиб, ниҳоллар сони 3 миллиондан ошиб кетди. Фермер қаерда буш жой бўлса, ўша ерга ниҳол қадади. Бугун у меҳнати хосилдан баҳраманд бўйли туребди. Айтишича, тут ниҳолларининг ўзидан 3 миллиард сўмдан ортиқ даромад олса бўларкан.

Бухорада мевали ва манзарали ниҳоллар захирасини яратишда елқадош бўлаётган фермерлар ва аҳоли вакиллари сафи кенгайиб бораётгани қувонарли.

Бундай майдонлар кенгаймоқда

M-37 “Самарқанд” — Бухоро — Туркманбоси” ҳалқаро йўйининг Жондор ва Коракўл туманларидан ўтвчи қисмидаги ободномаширии, кўкаламзорлаштириши ишлари бажариди. Йўйнинг икки ёқаси (жами 50 гектар)да тут, арча, гужум ва саксову сингари дарахт ҳамда бута кўчлагчири қадалиб, “яшил белбог” яратилди.

Бухорада туманинг “Богидашт” маҳалла фуқаролар йигини ва Бухоро шаҳрига ёндош ҳудудда “Янги Узбекистон” бори барпо этилган ҳам мұхим вожеалардан бўлди. Фойдаланимий келинаётган бу ерни илгари шаҳардан тунука тўсиклар ахтаби турарди. Энди 35 гектар ерга ақация, япон сакуроси, чинни гужум, арча, садақағрагоч, каштан,

каталпа каби манзарали дарахт ниҳоллари ўтқазилиб, бу жой обод масканга айлантирили.

Йўлсолзар ҳам бу жараёндан четда колгани ўйк. Кузги мавсумда вилоятнинг шаҳар ва туманларидағи ўйл ёқасида 500 мингга яхши гужум, тут, терак, ўрик, гилос сингари мевали ва манзарали ниҳолларни ўтқазилди. Таркибида йигримага яхши йўл корхонаси бўлган Бухоро вилоят автомобилийлар бошқармаси ишчи-хизматчилиари A-380 “Фузор” — Бухоро — Нукус — Бейнеу” автомобиль йўли (Коровубозор туманиндан ўтвчи қисми) ёқасида декабрда 50 мингга яхши дарахт ниҳоли ва бута кўччи ўтқазди. Энди бу ниҳолларни ўйналишда айтишга арзигуллик ишлар бажариди. Асосийи, бу жараёндан барча аҳоли ва виқжон амри билан иштирор этиди. Кун келиб бу ишлар мамлакат ва жамият ривожига хисса кўшишига, ҳалқимизнинг узоқ умр кўришини таъминловчи омил бўлишига хизмат қилиади.

“Яшил макон” умуммийлай лойиҳаси доирасида бажарилган ишларни биргина маколада ифода этиши имконисиз. Лўнда айтганда, шаҳар ва туманларда, корхона, ташкилот, мусассаса, маҳаллаларда шундай ўйналишда айтишга арзигуллик ишлар бажариди. Асосийи, бу жараёндан барча аҳоли ва виқжон амри билан иштирор этиди. Кун келиб бу ишлар мамлакат ва жамият ривожига хисса кўшишига, ҳалқимизнинг узоқ умр кўришини таъминловчи омил бўлишига олишига хизмат қилиади.

Ҳамзабек ТУРДИЕВ,
журналист

Орамиздаги одамлар

Нурабод туманининг бир томони Кизилкум чўли билан, бир томони Муборак чўли ва бошқа томонни Қарноб чўли билан туташ ҳудуд. Ёзи жазира машини қўшириш, муттасил шамол эсисб турдиган бу манзилда бирор гиёҳ ундириш жуда маҳол юмуш.

Ана шундай шароитда ўз ташаббуси билан яшил ҳудуд яратгайтган чорвадор ҳақида эшишиб, у ҳақда мақола тайёрлаш мақсадида ўша ерга боришига қарор кидик. Этиборимизни тортган жиҳати, чорвадор йигит ўз кучи билан қарий беш юз гектар майдонга саксовал экиди. Ҳозир ҳам шу ишларни давом эттирайтган экан.

Тан олиши керак, беъзан эрта кўклим охолимизга иккита чўп сукуб кўйишга ҳафса қўлмай, кейинги йилга қўлдиришади. Бўлса...

Сафаримиз кузининг сўнгги кунларига тўғри келди. Майн ёғир ёғиги турар, махсус машинамиз эски бўлса-да, лойи үнқир-чўнқир йўллардан, кир-бенгалирларидан илдан кетиб борардид. Беъзан текис, беъзан хотекис йўллар, сув йигилаётган сойниклардан кечиб ўтардик. Йўлнинг эса охрийи демасди.

Тошли сой йўлларидан, кўлмаклардан чайқалиб-чайқалиб кетаётган машинадан хавотирланни. “Бирор жойда ботиб қолмаймиз, қайтишимизгача сел тошқини келиб қолмасмикан!” деб сўйлардан хавотирли оҳангда ҳайдовчидан.

“Сел келиб қолса, бир кун қолариз межмон бўлиб, чўпон отарлар кен”, дейди ҳазиломиз табассум билан ҳайдовчи. Шу тоб кўз олдидан чўлнинг ўргасидаги чорвадорлар бошпанасидан, атрофда бўри, шоқоллар изғиб юрадиган гарифона қўналгана тонг оттириш келди.

Ҳаёлимда Жек Лондоннинг “Бир кунлик қўнагл” асари қоқаларни гавдаланди. Тўғри, бу ерларда тун Юқон дарёси бўйнадига изғиринли, у қадар даҳшатли бўймаса-да, барирб چўл шаронти... у ерда бир кечи минг кечадек тувишили анлак. Ҳаёлчан кетаётган эдик, сал нарироқда саксовулларни паналаб кетаётган бир нарса кўринди. “Ана тулиқ”, деди ҳамроҳим ўша томонни кўрсатиб. Йўлнинг унгача юронқизуғи ўзимлардан бошқа жонвор кўримайтган эди.

“Бу атрофда бўрилар бўлмайдими? Чўпонларда милитик борми, бўрилардан қандай ҳимояланади?” сўрайман ҳайдовчи акадан.

“Бу жойларда тулки, шоқоллар кўп, бўри фақат қалин қор ёқсан пайтлари бўлиши мумкин. Қайтишимизда кечга қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади. Ҳар кечадек келинаётган бу ерни менинг унгача қилишган эди. Қирларда кузги иссиқдан ўша кечиб ташаббуси зинёд ташкил этилганни зинёд ташкил этилганни келинади. Йигримадан кетаётган бир кечиб қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

“Чўл маликаси”

Биз йўлда давом этардик, машина ойнасигача сафраётган лойга бепарво ҳамроҳим машинани хотиржам бошикар, менни ўшилса олиб бориши, чўлонларнинг чин ҳаётни билан бирга коракўл қўйларни ташкил этилганни зинёд ташкил этилганни келинади. Йигримадан кетаётган бир кечиб қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

Мыльнотларга кўра, 7 ёшли саксовулларни шошмал шошмални ташкил этилганни зинёд ташкил этилганни келинади. Йигримадан кетаётган бир кечиб қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

“Чўл маликаси”

Биз йўлда давом этардик, машина ойнасигача сафраётган лойга бепарво ҳамроҳим машинани хотиржам бошикар, менни ўшилса олиб бориши, чўлонларнинг чин ҳаётни билан бирга коракўл қўйларни ташкил этилганни зинёд ташкил этилганни келинади. Йигримадан кетаётган бир кечиб қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

“Емғир ёғса, чўпон уйқусида ҳам кулади

Йўлда биз кўрган саксовулларни кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

“Чўл маликаси”

Биз йўлда давом этардик, машина ойнасигача сафраётган лойга бепарво ҳамроҳим машинани хотиржам бошикар, менни ўшилса олиб бориши, чўлонларнинг чин ҳаётни билан бирга коракўл қўйларни ташкил этилганни зинёд ташкил этилганни келинади. Йигримадан кетаётган бир кечиб қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

“Чўл маликаси”

Биз йўлда давом этардик, машина ойнасигача сафраётган лойга бепарво ҳамроҳим машинани хотиржам бошикар, менни ўшилса олиб бориши, чўлонларнинг чин ҳаётни билан бирга коракўл қўйларни ташкил этилганни зинёд ташкил этилганни келинади. Йигримадан кетаётган бир кечиб қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

“Чўл маликаси”

Биз йўлда давом этардик, машина ойнасигача сафраётган лойга бепарво ҳамроҳим машинани хотиржам бошикар, менни ўшилса олиб бориши, чўлонларнинг чин ҳаётни билан бирга коракўл қўйларни ташкил этилганни зинёд ташкил этилганни келинади. Йигримадан кетаётган бир кечиб қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

“Чўл маликаси”

Биз йўлда давом этардик, машина ойнасигача сафраётган лойга бепарво ҳамроҳим машинани хотиржам бошикар, менни ўшилса олиб бориши, чўлонларнинг чин ҳаётни билан бирга коракўл қўйларни ташкил этилганни зинёд ташкил этилганни келинади. Йигримадан кетаётган бир кечиб қолса, балки шоқолларни ҳам кўрсатарман”, деди ҳамроҳом жилмайтади.

“Чўл маликаси”

Биз йўлда давом этардик, машина ойнасигача

